

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Verus Ecclesiasticus Vocationem suam cognoscendi Avidus, Eidemqve Correspondendi Studiosus

Mansi, Giuseppe

Francofurti ad Mœnum, 1693

Cap. VI. Ex incruento illo sacrificio, ac sacramento, vigorem ac
nutrimentum accipiunt plures virtutes Christianæ, sacerdotibus summe
necessariæ

urn:nbn:de:hbz:466:1-38106

Dei sunt hæc: & super hæc omnia, etiam Fratri reconciliatus fuit, implacabiliter sibi offenso. Et quid, nonne etiam Sacerdos stat facie ante faciem Dei. Quomodo ergo non poterit degere, vivereque securus de quibuscumque periculosis eventibus, ac de salute corporis & animæ?

Caput Sextum.

Ex inruento illo Sacrificio, ac Sacramento, vigorem ac nutrimentum accipiunt plures virtutes Christiana, Sacerdotibus summè necessaria.

SANCTUS Dionysius Areopagita, qui subtilissime discurret de Ecclesiastica Hierarchia, cap. 3. n. 13. in fine insinuat, cur sacerdos æternus supremusque Pontifex instituerit colendissimum Eucharistiæ Sacramentum: *Nostri secum unificam communionem beneficè excogitavit, ea, quæ in nobis humilia sunt, divinissimis suis uniens excellentius, ut & nos ipsi tanquam membra corpori, per ejusdem immaculata ac divina vita identitatem congruamus, ne corruptibilibus necati passionibus, divinis illis sanctissimisque membris incongrui, vite specialique incapaces existimemur. Si nos velimus casti nostri conformem recipere Sanctitatem*

tem (quantum nimirum humana capax est fragilitas) ecce medium, quod hic subministratur frequens scilicet Eucharistiae sumptio, quod mediante, tantum de divina perfectione Creaturae communicatur, quantum illa particeps eadem fieri potest, unde optime illa à S. Alberto Magno T. 21. de Eueb. d. 1. 6. ar. 2. c. 1. appellatur *communicatio omnis sanctitatis*. Non absque mentione Ecclesiae, in solemnitate ac Missa corporis Christi, ante offertorium sanctitatis Sacramentum veteris legis ingerit mentionem: *Sacerdotes sancti incensum & panes offerunt Deo & ideo sancti erunt Deo suo*, ut nos, recognoscentes excellentiam nostram supra illos, intelligeremus nos ampliori parte illis obligari lucere sanctitate. Quod pauperes illi reperire potuerunt, licet sicci, aridi, ac sitientes peremerant, nos, qui de plenitudine fontis copiosissimae sanctitatis omnisque gratiae sufficientissimè potamur, sitim nostram non ledimus sacro Domini calice, ut probitate sanctitatis nostrae rivi, foras deriventur in partem ad proximi aedificationem, majorem coronam nostram? *Est fons omnis gratiae & misericordiae* (dicit de Sacramento Altaris sanctus Bernardinus Tom. 2. Ser. 55. a. 2. c. 1.) unde Ecclesiastici 24. ipsa Eucharistia de se ait, *in me omnis*

gratia vite, & veritatis, in me omnis spes vita
& virtutis. Jam ergo penes nos stat, deri-
vare in corda nostra è cœlo affluentiam gra-
tiarum per sacram Communionem, & quis
est, qui non aperiat sinum, nõ dilatat affectus?

Doctissimus Salmeron, socius dignissimus
unius sancti, qui sæculo suo summa cura studuit
introducere frequentem usum sacrae Comu-
nionis, absolute asserit *Tom. 9. tit. 25.* omnes
virtutes, tam Theologicas, quam morales, ab
illo Sacramento mirifice augeri, ac promo-
veri: *Virtutes Theologicas & morales, quæ ad
salutem nostram faciunt, earumq; incrementa,
nulla ratione magis polliceri possumus, quam per
hoc ipsum fidei, & Charitatis sacramentum.* Ita
possum maximo cum merito in illo mysterio,
plusquam in ullo alio, vivacissimum exercere
actum fidei, siquidem si verum sit, uti verissi-
mum est, illam non habere locum, ubi humana
ratio præbet experimentum, in illo certe sa-
cramento, prout etiam alibi dictum est, opus
est omnem sensibus denegare fidem, planeq; ca-
privare intellectum, debemusq; credere aliud
adeffe, quam quod repræsentatur; ideoq; non
sine ratione per antonomasiam appellatur
sacramentum istud: *Mysterium fidei.*

Inexplicabiliter per illud spes erigitur, fir-
maturq; , atque ideo in Antiphona familiari
officii

officii Corporis Christi legimus: *Futura* habe
ria nobis pignus datur. Si Beatitudinis nostri men
 securam certamque habeamus arrham, que ris:
 modo in nos salutis nostræ timor cadere in ob
 terit? S. Epiphanius in Epistola ad Joannem ma
 Hierosolymitanū Eucharistiam vocat: *Chri* dicer
stianorū precipuā salutem. Dignissimus quoque propo
 Prælati S. Martialis Ep. ad Burdig. pro com m
 matione hujusce veritatis scripsit, illam esse ver
unicum remediū ad vitam eternam præsens dicer
Et mortem effugandam. Gratia à Theologis Christi
 pellatur: *Gloria inchoatio*, in illo autem con Bon
 vio, *Mens impletur gratiā*, ergo etiam ante rit
 pate gaudet gloria, dum intra se sub speciebus transe
 Sacramentalibus recipit Filium Dei, de quo dicitur
 Albertus M. *ibid. c. 4. Corpus Spiritus sancti* lo, pur
nibus formatum, totum sit gratia promissa dare
 Clemens Alexandrinus *l. 3. p. ad. c. 2.* circumferre
 bit Eucharistiam titulo Regni: *Regno digno* recon
stato. Idemque omnino putat Doctor Angelicus tur?
 voluisse dicere Christum, dum ait: *3. p. 2. c. 1.* pro di
Querite primum Regnum Dei: Si ergo cetera defor
 habeamus in manibus, quid oberit, aut obli tia, in
 bit firmæ certæque spei tanti boni, *in quo esse* tam di
tus omnium bonorum aggregatione perfectus. totum
 Unde Caritas flammarum suarum incedi que cr
 diique fortius, efficaciusque habere poterit ne exhort
 trimentum, quam ex pane Angelorum? Hic que co
 hab

habemus de illo Sacramento integrum volum
men in folio, intitulatum *Sacramentum amo-*
ris: Propriū est amoris, cor amans transferre
in objectum amatum: *Amans magis est ubi a-*
mat, quam ubi amat, idq; insinuavit Salvator
dicens: *Sicut misit me vivens Pater, & ego vivo*
propter Patrem & qui manducat me, & ipse vi-
vet propter me, & hoc modo anima aliqua pa-
sta, ac refecta hoc Sacramento, liberē potest
dicere: *vivo ego, jam non ego, vivit verò in me*
Christus, hocque tam verum est, ut Seraphicus
Bonaventura T. 7. de *prop. ad Miss. c. 7.* aulus fue-
rit: *Comedens incorporatur Christo, &*
transit in amorem & unitatem Corporis Christi.
Si ergo verum est, prout est verissimum, ex so-
lo, puroque amore Filium Dei se totum nobis
dare in Sacramento Altaris, quomodo nos in
recompensam, non reddemus ei cor nostrum,
omnesque affectus, dum, *amor amore rependi-*
tur? Si de derit homo omnem substantiam suam
pro dilectione, quasi nihil despiciet eam: Et tamē
deformissima monstrositate docet experien-
tia, minimam cordis nostri partem impendi-
tam dulci ac amorofo objecto, quandoquidē
totum quodammodo inhæreat, adhæreat-
que creaturis, dum interim nos sæculares
exhortamur, ut à terrenis abstracta soluta-
que corda, elevent ad cœlum in missa dicen-
tes:

tes: *Sursum corda*, nec tamen confundimur
in hisce inferioribus tenacissimè manere con-
stricti, ac ligati.

Verùm ex frequenti celebrationis, ac com-
munionis exercitio, non solum excitantur,
perficiuntur virtutes Theologicae, verum et
omnes reliquæ aliæ, Humilitas, omnium ve-
rutum radix, ubi melius disci potest, aut app-
hendi, quam in hoc sacrificio repræsentamur
summi illius ac admirandi actus humilitatis,
quem in conspectu totius mundi, in veritate
Golgothæo demonstravit Sapiencia incarnata?
Et præter hoc, quale est illud exemplum
Christi, cui tamen omnes famulantur creaturae,
dum ad pauca Sacerdotis, sapius insignis
verba, promptissimè descendit de cælo, se-
que quasi comprimit, coarctat, ac condit
sub neglecti panis particula, nec de-
intrare immundum peccatricis creature pe-
ctus? Et non resolvet hæc, ad tam stupen-
dum exemplum, factum omnem deponen-
altaque ac sublimia colla subdere humilitati?

Castitas, ac continentia, Sacerdotibus
necessaria omnem suum vigorem, omneque
nutrimentum recipit ab illo calice, de quo
scribit Propheta, *vinum germinans virginitatem*.
Confirmat hoc in primo sermone S. Petrus

Chrysológus, dum loquens de sacratissimo Altaris Sacramento, dicit, quod Deus per illud, *Nos alit deliciis honestatis*. Verùm nec clarius, nec magis convincens dari potest exemplum, quam in S. Augustino: *lib. 6. conf. c. 3.* Confitetur hic de seipso, quod capere nequiverit, quomodo S. Ambrosius perseverare posset, ac vivere vitam cœlibem, postea autem ad Deum conversus, idiptum in seipso expertus est: *Quam sapida gaudia de pane tuorum minarem, nec conicere poteram, nec expertus eram*. S. Bernardinus Senensis illibatam servavit castitatem, egregia forma repugnante, prout in vita ipsius legitur, idque quod in seipso experimento assecutus est, nobis pro doctrina ac instructione reliquit, id est, quam grande contra sensuum carnisque ardorem, ab Eucharistiæ Sacramento trahatur refrigerium, declaravit: *T. 2. sec. 55. ar. 3. c. 2. Valet, inquit, ad mitigandum stimulum carnis, in cuius mysterium Exodi 10. manè quoque ros jacuit per circuitum castrorum, servitque pro hoc intento auctoritas Glossæ super præfata verba: Panis cœlestis in similitudinem rosis, & pluvia apparuit, quia Corpus Christi à fervore vitiorum refrigerat.*

Ubi melius disci poterit, ac percipi obedientia, quã in hoc sacrificio? Dum in illo promissimè voci creaturæ obedit Deus, cui omnia obedi-

obediunt, immensitatemq; suam exigua hostia orbicula circumscribit. Quod si apud omnes posteritatem laudem immortalē consecutus sit Isaac, eo quod paratā se promptamq; obtulerit victimā patri suo in sacrificio non consummato, quanto magis elucebit illud virtutis aeterni, quod ut manducat, conseruetque vermē, quotidie in altari victima offerunt sacrificii incurienti? Et ad tam illustre obedientiae exemplum, non confundetur pertinacitatis nostrae pervicacia, nec se se ulterius benesq; subdet tā benigno, tam mansueto Deo.

Quid de Mortificatione? virtute maxime vocationi nostrae congruente, imo propria non solum ad augendum meritum, sed etiam quia est quasi insigne nostrum, sicut in peribona nostra dicit S. Paulus Apostolus: *Propria mortificamur tota die*. Suoq; exemplo inculcat victima, quae in Missae sacrificio offertur; ideoq; plus ad nos, quam ad saeculae dicitur: *recta est illa ejusdem S. Pauli Apostoli exhortatio: Rom. 12. v. 1. Obsecro vos, ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem, sanctam, Deo placentem, rationabile obsequium vestrum*, quod deus de nobis dicat, nobisque inculcet, clarè etiam quae sequuntur deducitur: *Et nolite conformari huic saeculo, sed reformamini.*

Fortis tolerantia contradictionum ac persecutionum etiam fructus est hujus Sacramenti

menti, qua nos similiter valde indigemus; dum enim sumus electi ad zelandum ac defendendum Dei honorem per vitiorum eradicationem, abusu abrogationem, malorum ac perverforū hominum correctionem, per verbi Dei, apostolica cum libertate annuntiationem, publicamq; ac imperterritam veritatis Evangelicæ (odii ac invidiæ putati-
tiam matris) promulgationem, ideo certè, ultimis hisce temporibus, summè nobis opus est hujuscemodi armaturâ. Joseph ab Arimathæa nobilis Decurio, dum esset occultus Christi discipulus timebat manifestari, ne eidem forte cum ipso involveretur incommodo, ac Judæorum incurreret indignationem, & forrè etiam pœnam; verum altero die postquam institutum fuit hoc sacramentum, postquam ille vidisset cruentum illud in monte Calvaria sacrificium, ita fuit animatus, tantos sumpsit spiritus, ac vigorem, ut omni deposito timore, se pro tali declaraverit, *Et audacter introivit ad Pilatum, & petiit corpus Jesu* Ioan. 19. ita ut S. Chrysostomus, sufficienter nequeat admirari subitâ adeo mutationem, tantamque fortitudinem, post panicum illum timorem; unde in quadâ homilia admirabundus nos inclamat: *Suspice hujus viri fortitudinem, in mortis enim periculum se tradidit, inimicitias ad omnes assumens, per benevo-*
lenti-

*lentiam Christi, & non solum audet corpus
Christi petere, sed & sepelire. Homil. 86.
Matth.*

Etiam necessarium est Ecclesiasticis ma-
mè iis qui curam habent animarum, solidum
continuumque nutrimentum, ne deficient
laboribus, molestiis ac fastidiis, quæ cura
storali temper sunt annexa, eamque indiffi-
biliter comitantur, debent se inquã bene-
cere, prout facere assolent operarii manuales
qui cibis solidis ac substantiosis vescuntur,
oneribus laboribusque ferendis pares es-
stant; ast, unde melius, unde efficacius illi
ficiuntur, quam ex mensa Eucharistica, quam
ex frequenti accessu Sacramenti Altaris. Quo
(dicit S. Laurentius Justinianus *Serm. de Euch.*)
*feruentior in dilectione, fortior in labore, prom-
ptior in opere, is scilicet, qui dignè illo vesti-*
tur. Plenissimè hæc confirmantur à venera-
bili, ac pio Thoma à Kempis, hisce verbis: In
hoc Sacramento confertur spiritualis gratia, &
reparatur in anima virtus amissa, & postquam
ca; Tanta aliquando hæc est gratia, ut ex pro-
nitudine collata devotionis, non tantum mensa
sed & dabile corpus, vires sibi præstitas sentiat
ampliores. L. 4. c. 1. n. 12.

Prudentia, sine qua, juxta doctrinam Do-
ctoris Angelici, non potest dari virtus, inligi-

recipit augmentū ex pane hoc Angelico, cujus plenam fidem facit S. Laurentius Justinianus superius citatus. Verū, si virtus illa necessaria sit omnibus ac singulis, præ cunctis tamen illa indigent Sacerdotes, ut tanquam prudentes fidelesque œconomi gratias, dona que cœlestia, rite valeant distribuere, ad quod officiū sumus deputati: *Divinorum bonorum œconomos*, vocat nos S. Ignatius Martyr: *Ep. ad Polyc.* Effectus autem Eucharistiæ est, reddere hominem cautum, modestum, ac circumspetum: Hinc dicit S. Bonaventura: *per hoc fit homo sagacior ad cautelam.* Con. Th. ver. l. 6. c. 15. Tandem, perseverantia in bono, fructus pariter est frequentis cōmunionis, ac pro illa obtinenda, sapius in sacratissimo Missæ sacrificio Deum exoramus. Ex hisce præmissis, *Calix meus inebrians, quam præclarus est, Psal. 22.* v. 15. quam deduxit consequentiam Psaltes Regius: *Et misericordia tua subsequetur me, omnibus diebus vite meæ, Et ut inhabitem in domo Domini, in longitudinem dierum:* Non poterat majore claritate Albertus Magnus T. 21. de Eneb. dist. 1. cap. 4. istam elucidare veritatem, quam, dum reflectens sese ad ista S. Pauli verba, *optimum est gratiâ stabilire cor,* ita scribit: *Gratia cor stabilis, Et confortat, ad hoc quod in dono divino permaneat, hoc autem specialiter hac*

*hæc gratia facit, sicut ait Psalmista. Panis
hominis confirmat. Qui ergo de salute
est sollicitus, optatque firmiter persistere
bonis propositis, sæpius vescatur comedat
panem vitæ.*

Caput Septimum.

*Ritus, ceremonia, suppellectilia, vestimenta,
era, quibus in celebrando utuntur
omnia mysteria redun-
dant.*

SANCTA Ecclesia, quæ in cunctis suis ordina-
tionibus semper est mysteriis gravida, et
Ritibus, vestibus, ac ceremoniis sacris, quibus
missam celebrat, reclusos habet sensus pro-
fundissimos, ac significata valde moralia, quibus
iis Sacerdotes recognoscant, quæ sit sublimis
quæ venerabile ac tremendum sacrificium, et
quod eorum manibus perficitur: & quia de-
vota humana natura, difficulter sese erigit
cognoscendas res divinas, hinc sancta Ecclesia
tantos instituit ritus, tam diversas ceremonias
tamque piæ ac devotæ, ut illam rapiat ad
rum cœlestium contemplationem: ut
*fidelium per hæc visibilia Religionis, et per
signa, ad rerum altissimarum, quæ in hoc sacro*